ਮੈਸਰਜ਼ ਐੱਸ. ਸੀ. ਜੀ. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਭਾਰਤ ਪੀ. ਵੀ. ਟੀ. LTD.

ਬਨਾਮ

ਕੇ. ਐੱਸ. ਚਮਨਕਰ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਪੀ. ਵੀ. ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ.

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1638)

12 ਫਰਵਰੀ, 2019

[ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਾਰੀਮਨ ਅਤੇ ਵਾਈਨ ਸਾਰਨ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਐਕਟ, 2015 ਦੇ 23-10-2015 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ):

ਜਾਂ. ਅੱਠਵਾਂ ਆਰ. 1, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਆਰ. 10, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜਾਂ। ਵੀ, ਆਰ. 1, ਉਪ ਨਿਯਮ (1), ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ-ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਦੋਂ ਧਿਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ-ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ-ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ। VII, r. 11-ਮਿਤੀ 05.12.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ-ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ-ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਆਈਡੀ2' 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੇਰ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨ ਬੀਤ ਗਏ ਸਨ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ' ਆਈਡੀ1 'ਮਿਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਅਪੀਲ' ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆਃ ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ। ਅੱਠਵਾਂ ਆਰ. 10 ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ-ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ। ਅੱਠਵਾਂ r. 1 ਨੂੰ ਹੁਣ 'ਜਾਂ' ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ

ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਜਾਂ. ਅੱਠਵਾਂ r. 1 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ u/s ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। 151 – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 05.12.2017 ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਦੂਜਾ ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 24.09.2018 ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ 05.12.2017 ਆਰਡਰ ਅੰਤਮ ਹੈ, ਰੈੱਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-ਰੈੱਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਐਕਟ, 2015 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ-ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ। ਅੱਠਵਾਂ ਆਰ. 1 ਅਤੇ 10 ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜਾਂ. ਵੀ, ਆਰ. 1 ਉਪ ਨਿਯਮ (1) ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਹੋਰ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰੇਸ ਪੀਰੀਅਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ; ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਨਾ ਵਧਾਉਣਾ; ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 1' ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ ਵਿਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ VIII ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ V ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 05.12.2017 ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 8,10,11,16,17] [1056-B-C; 1057-B-C-D; 1058-F-G]

1.2 ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁੱਦਾ ਉਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ), ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ 05.12.2017 ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜਾ ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 24.09.2018 ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 18,19] [1059-ਬੀ-ਸੀ; ਐੱਫ]

ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਜੀ. ਸੁਬਾਰਾਯਾ ਸੇਟੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. AIR 2018 SC 3395 : [2018] SCR 884 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਓਕੂ ਟੈਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੰਗੀਤ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. CS (OS) ਨੰਬਰ 3390/2015 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 11.08.2016 - ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਸਮਿਤੀ (2018) 9 SCC 472 : [2018] 7 SCR 1147 ; ਭਾਨੂ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 2005) 1 SCC 787 : [2004] 6 Suppl. SCR 1104 ; ਸ਼ੇਖ ਸਲੀਮ ਹਾਜੀ ਅਬਦੁਲ ਖਯੂਮਸਾਬ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 2006) 1 SCC 46 : [2005] 5 Suppl. SCR 349; ਆਰ.ਕੇ. ਰੋਜਾ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਐਸ. ਰਾਇਡੂ ਅਤੇ ਹੋਰ [2016] SCR 221 ; ਕੈਲਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਨਹਕੂ (2005) 4 SCC 480 : [2005] 3 SCR 289; ਸਲੇਮ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ

ਭਾਰਤ ਦਾ (2005) 6 SCC 344 : [2005] 1 Suppl. SCR 929 ਰਾਜ ਬਨਾਮ N.S. ਗਿਆਨੇਸ਼ਵਰਨ (2013) 3 SCC 594 ; ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਚੋਪੜਾ ਬਨਾਮ ਰਾਏ ਬਹਾਦੁਰ ਰਾਓ ਰਾਜਾ ਸੇਠ ਹੀਰਾਲਾਲ [1962] ਸਪਲ 1 SCR 450; ਮਾਜਾ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਵਿ. ਓਏਸਿਸ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 2018 SCC ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 6698 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2018] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1147	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 5
[2004] 6 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1104	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 6
[2005] 5 ਸਪੱਲ ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 349	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 6
[2016] ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 221	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 6
[2005] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 289	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9
[2005] 1 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 929	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9
(2013) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 594	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9
[1962] ਸਪਲਿੱਪ 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 450	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 16
[2018] ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 884	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 18

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1638

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿਵਲ ਸੂਟ (ਕਮਿਸ਼ਨ) ਵਿੱਚ 05.12.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। 2017 ਦਾ ਨੰਬਰ 199 ਅਤੇ ਸੀ. ਐੱਸ. (ਕਮ) ਵਿੱਚ 2018 ਦੇ ਆਈ. ਏ. ਨੰਬਰ 10569 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 24.9.2018 ਦਾ ਆਦੇਸ਼। 2017 ਦਾ ਨੰਬਰ 199.

ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਾਜਨ, ਡਾ. ਐੱਸ. ਰਿਤਮ ਖਰੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਰਵੀ ਕੁਥੀਆਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਵੇਤਾ ਚੌਰਸੀਆ (ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸ ਲੀਗਲ ਲਈ), ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐੱਲ. ਡੀ. ਜੋਸ਼ੀ, ਅਮਜਦ ਸਲੀਮ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਆਰ. ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਮੈਸਰਜ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਕਲਪ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਾਰੀਮਨ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 10.03.2017 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 6,94,63,114/-। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ

14.07.2017 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 120 ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ 11.11.2017 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਆਰਡਰ VII ਰੂਲ 11 ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 05.12.2017 ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼ ਸੱਤਵੇਂ ਨਿਯਮ 11 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੇਸ਼ਗੀ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਹੁਣ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪੈਰਾ 14 ਫਿਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“14. 15 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ID1,000/- ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ 15 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ”

3. ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ 15.12.2017 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਤੀ 06.08.2018 ਦੀ ਇੱਕ ਦੇਰ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਜੋ ਅਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨ ਲੰਘ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4. 24.09.2018 ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 05.12.2017 ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਜੋ 15.12.2017 ਉੱਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

5. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਸਮਿਤੀ, (2018) 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 472 ਅਤੇ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ। ਐੱਨ. ਜੀ. ਸੁੱਬਰਾਇਆ ਸੈੱਟੀ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 2018 ਐਸ. ਸੀ. 3395 ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਹੁਣ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਸਿਰਫ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

6. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਨੂ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2005) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 787 ਅਤੇ ਸ਼ੇਖ ਸਲੀਮ ਹਾਜੀ ਅਬਦੁਲ ਖਯੂਮਸਬ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2006) 1 ਐਸ. ਸੀ.46 ਕਿ ਇੱਕੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਅਤੇ ਰੈੱਸ ਜੂਡੀਕਾਟਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 05.12.2017 ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 24.09.2018 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਈ. ਡੀ. 1 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਲਤ ਕੰਮ ਉਸ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਆਰ. ਕੇ. ਰੋਜਾ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਐੱਸ. ਰਾਇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, (2016) 14 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 275 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ VII ਨਿਯਮ 11 ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਅਦਾਲਤ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਘੋਰ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ।

7. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

8. ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਅਪੀਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਐਕਟ, 2015 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਆਰਡਰ V, ਨਿਯਮ 1, ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਈ, ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ

“ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਉੱਤੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਪਰ ਜੋ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੌ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੌ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ”

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ

“ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਕਥਿਤ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਜੋ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੌ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੌ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗੀ। ”

ਇਸ ਉੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 10 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

“ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਦੋਂ ਧਿਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। - ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਿਯਮ 1 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏਗੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। "

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਹੋਰ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰੇਸ ਪੀਰੀਅਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਇਹ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਸਮਿਤੀ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 (5), 2016 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 3 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ। ਕਥਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਾਨਹਕੂ, (2005) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 480 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ 8 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਪਾਠ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਲੇਮ ਵਕੀਲ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, (2005) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 344, ਜਿਸ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ 8 ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ "ਹੋਵੇਗਾ" ਸਮੀਕਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਪੈਰਾ 17 ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਐੱਨ. ਐੱਸ. ਗਨੇਸ਼ਵਰਨ, (2013) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 594 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 (2) ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਲਟ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29-ਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

“23. ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਉਲਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਲਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਧਾਰਾ 34 (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ' ਏ 'ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤਕ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਅਵਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ”

10. ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 1 ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। [ਦੇਖੋ ਓਕੂ ਟੈੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੰਗੀਤ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੀ. ਐੱਸ. (ਓ. ਐੱਸ.) ਨੰਬਰ .ਆਈ. ਡੀ. 2 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 11.08.2016 ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਾਜਾ ਕਾਸਮੈਟਿਕਸ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ। ਓਏਸਿਸ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 2018 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਡੇਲ 6698.

11. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ; ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਨਾ ਵਧਾਉਣਾ; ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੱਠਵੇਂ ਨਿਯਮ 1 ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਨੂ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਸ਼ੇਖ ਸਲੀਮ ਹਾਜੀ ਅਬਦੁਲ ਖਯੂਮਸਬ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਅਤੇ 27 ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਅਤੇ 19 ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

13. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

14. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਆਰ. ਕੇ. ਰੋਜਾ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਐੱਸ. ਰਾਇਡੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਸੱਤਵੇਂ ਨਿਯਮ 11 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਦੇਸ਼ VII ਨਿਯਮ 11 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 6 ਰਿਕਾਰਡ "ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਜੋੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ 7 ਨਿਯਮ 11 ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਗੁਆਚੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਮੁੜ੍ਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਚਾਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

15. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਧਾਂ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 05.12.2017 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 120 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਰੈੱਸ ਅਜੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। 05.12.2017 ਆਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

16.....ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਨਤੀਜੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਚੋਪੜ੍ਹਾ ਬਨਾਮ ਰਾਏ ਬਹਾਦੁਰ ਰਾਓ ਰਾਜਾ ਸੇਠ ਹੀਰਾਲਾਲ, [1962] ਸਪਲਿੱਪ 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 450 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਦੁਬਾਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾਃ

“ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਐਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 10 ਕੋਡ. ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਪਸ਼ਟ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦੋ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਸੰਕਟਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਸ. 151 ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ "। (ਸਫ਼ਾ 470 ਉੱਤੇ)

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ VIII ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਡਰ V ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

17. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 05.12.2017 ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮਿਤੀ 24.09.2018 ਦੇ ਦੂਜੇ ਕ੍ਰਮ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 05.12.2017 ਨੇ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

18. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ, ਕੈਨਰਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ. ਐੱਨ. ਜੀ. ਸੁਬਰਾਇਆ ਸੈੱਟੀ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਆਰ. (ਉੱਪਰ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ (ਸਫ਼ਾ 3414):

“(ii) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ), ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨਟਰਾਜ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ (ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1981 ਐੱਸ. ਸੀ. 537) (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬੰਬਈ ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ

ਸ਼ਾਮਲ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ”

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਕਿ 05.12.2017 ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜਾ ਆਰਡਰ ਵੀ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

19.....ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate